

BLUE FLAG-VENESATAMAKRITEERIT JA NIIDEN SELITYKSET 2021–2025

JOHDANTO

Vierasvenesatamille, uimarannoille ja huviveneille suunnattua Blue Flag -ohjelmaa johtaa kansainvälinen kansalaisjärjestö FEE (Foundation for Environmental Education). Blue Flag ohjelma käynnistyi Ranskassa vuonna 1985, laajeni Euroopan muihin maihin 1987 ja Euroopan ulkopuolelle 2001, jolloin Etelä-Afrikka liittyi ohjelmaan. Blue Flag on nykyään maailmanlaajuinen ohjelma.

Blue Flag -ohjelmalla edistetään kestävästä kehitystä järvi- ja merialueilla. Se kannustaa paikallisviranomaisia ja Blue Flag -kohteita saavuttamaan korkeat vaatimukset vedenlaatuun, ympäristöhuoltoon, ympäristökasvatukseen ja turvallisuuteen liittyen. Blue Flag -ohjelmasta on vuosien mittaan tullut arvostettu ja tunnustettu palkinto, jolla pyritään saattamaan matkailu- ja ympäristöalan toimijat yhteen niin paikallisella, alueellisella kuin kansallisella tasolla.

Tässä kriteeristöoppaassa esitellään kunkin kriteerin perusteet ja täytöntöönpanoa koskevat vaatimukset Blue Flag -vierasvenesatamissa.

Kriteerit luokitellaan joko pakollisiksi peruskriteereiksi tai vapaaehtoisiksi pistekriteereiksi. Suurin osa kriteereistä on peruskriteereitä, jotka sataman on täytettävä, jotta sille voidaan myöntää Blue Flag -merkki. Myös pistekriteerien noudattaminen on suositeltavaa. Joidenkin kriteerien kohdalla on pieniä alueellisia eroja.

Tässä kriteeristöoppaassa esitetty Blue Flag -venesatamakriteeristö on kansainvälinen vähimmäisvaatimus. Kansallinen Blue Flag -ohjelma voi tiukentaa kriteeristöä, mutta sen on oltava edelleen linjassa Blue Flagin kansainvälisten kriteerien kanssa. Kansallisen tuomariston on hyväksyttävä tiukemmat kriteerit, ja niistä on ilmoitettava kansainväliselle tuomaristolle. Lisäksi tiukemmista kriteereistä on ilmoitettava sataman hallinnoijille ennen seuraavan Blue Flag -kauden alkua.

Blue Flag -hakijasatamien on tutustuttava tähän kriteeristöoppaaseen ymmärtääkseen mitkä ovat ne vaatimukset, jotka sen on täytettävä ennen kuin satama voi saada Blue Flag -merkin. Kriteeristöopas toimii myös ohjenuorana jo sertifioituille vierasvenesatamille.

Kriteeristöopas toimii myös kansallisen ja kansainvälisen Blue Flag -tuomariston oppaana päätöksenteossa merkin myöntämisen suhteen.

Jos satama, jolla on Blue Flag -merkki, ei täytä Blue Flagin kriteerejä, lippu voidaan vetää pysyvästi tai väliaikaisesti pois satamasta. Poikkeamatilanteista on olemassa eri asteita:

1. **Vähäinen poikkeama** tapahtuu, kun ongelma liittyy vain yhteen välttämättömään kriteeriin, jolla on vain vähän tai ei lainkaan merkitystä vierailijoiden terveydelle ja turvallisuudelle sekä ympäristölle.

Jos kriteerin noudattamatta jättäminen haittaa vierailijoiden terveyttä ja turvallisuutta tai ympäristöä, sitä on pidettävä merkittävänä poikkeamana.

Jos vähäisiä poikkeamia ilmenee, ne voidaan korjata välittömästi, lippua poisteta ja poikkeus kirjataan vain tarkastuskäyntiraporttiin. Jos vähäistä poikkeamaa ei kuitenkaan voida korjata välittömästi, Blue Flag -merkinhaltijalle annetaan 10 päivää aikaa täyttää kaikki kriteerit. Blue Flag –lippu poistetaan, kunnes kaikki ongelmat on korjattu. Tieto päivitetään Blue Flagin kansallisille ja kansainvälisille verkkosivuille.

2. **Useita vähäisiä poikkeamia** tarkoittaa kahden tai kolmen peruskriteerin noudattamatta jättämistä, joilla on vain vähän tai ei lainkaan merkitystä vierailijoiden terveydelle ja turvallisuudelle sekä alueen ympäristölle.

Jos kriteerin noudattamatta jättäminen haittaa vierailijoiden terveyttä ja turvallisuutta tai ympäristöä, sitä on pidettävä merkittävänä vaatimustenvastaisuutena.

Jos tapahtuu useita poikkeamia, Blue Flag -merkinhaltijalle annetaan 10 päivää täyttää kaikki kriteerit, ja Blue Flag -merkki peruutetaan, kunnes kaikki ongelmat on korjattu. Tieto päivitetään Blue Flagin kansallisille ja kansainvälisille verkkosivuille.

3. **Merkittävä poikkeama** syntyy, kun Blue Flag -kohde ei täytä yhtä tai useampaa kriteeriä, joilla on seurauksia ja vaikutusta vierailijoiden terveyteen, turvallisuuteen tai kohteen ympäristöön ja siten myös Blue Flag -ohjelmaan.

Jos havaitaan merkittävä poikkeama, Blue Flag -lippu poistetaan välittömästi loppukauden ajaksi. Blue Flag -ilmoitustaululla on selkeästi ilmoitettava, että Blue Flag -merkki on peruutettu. Tieto päivitetään Blue Flagin kansallisille ja kansainvälisille verkkosivuille.

Kaikissa tapauksissa, joissa Blue Flag kriteerit eivät täyty, on kansallisen ohjelmajohtajan välittömästi ilmoitettava Blue Flag –merkin haltijalle havaituista puutteista. Tiedot lipun peruuttamisen syystä on merkittävä selkeästi sataman ilmoitustaululle. Blue Flag-merkinhaltijan on ilmoitettava kansalliselle toimijalle arviointiperusteiden uudelleen noudattamisesta ja esitettävä tarvittavat asiakirjat kymmenen päivän kuluessa, muuten lipunkäyttöoikeus voidaan evätä loppukaudeksi. Going Green Oy:n tulee myös harkita seurantatarkastuskäyntiä tarkistaakseen, että uimaranta on vaatimusten mukainen.

Jos sataman olosuhteet muuttuvat ja Blue Flag on peruutettava väliaikaisesti (esim. Sääolojen, venesataman vahingoittumisen tai hätätilanteen vuoksi), satamaa hallinnoivan tahon on ilmoitettava kansallisen ohjelmajohtajalle, että Blue Flag on väliaikaisesti peruttu ja kansalliset ja kansainväliset verkkosivut on päivitettävä tietoa vastaavaksi.

Sen lisäksi, että **kansallisen ohjelmajohtajan** on päivitettävä Blue Flag -verkkosivuston tiedot sataman tilasta, sen on ilmoitettava Blue Flagin kansainväliselle pääkonttorille poikkeamista. Jos kansainvälinen taho havaitsee poikkeaman, kansallisen ohjelmajohtajan on annettava vastine kansainväliselle taholle 30 päivän kuluessa.

Blue Flag -merkinhaltija on vastuussa satamasta. Blue Flag -merkinhaltija on Suomessa pääsääntöisesti kunta. Joissakin tapauksissa se voi olla yksityinen hotelli, kansallispuisto tai yksityinen venesatamatoimija. Satama voi olla oikeutettu Blue Flag -merkkiin, jos sen alue on laillisesti nimetty vierasvenesatamaksi ja sillä on tarvittavat tilat ja palvelut Blue Flag -kriteerien täyttämiseksi.

FEE International ja maan kansallinen ohjelmatoimisto Going Green Oy pidättävät itsellään oikeuden evätä tai peruuttaa Blue Flag -merkki, jos Blue Flag -merkinhaltija rikkoo kansallisia ympäristömääräyksiä tai toimii muuten ristiriidassa Blue Flag -ohjelman tavoitteiden ja hengen kanssa.

Kansalliselle ohjelmajohtaja ja FEE Internationalin voivat toteuttaa ennalta ilmoitettuja tai ennalta ilmoittamattomia tarkastuskäyntejä Blue Flag -vierasvenesatamiin.

BLUE FLAGIN VENESATAMAN MÄÄRITELMÄ

Blue Flag -satama on vierasvenesatama, jossa on ponttoneja tai laitureita huviveneille. Se voi olla osa suurempaa satamaa, jossa on muitakin toimintoja, mikäli Blue Flag -venesatama on selvästi erillään muusta satamatoiminnasta. Venesatama voi sijaita meri- tai sisävesillä. Venesatamassa on oltava Blue Flag -merkin edellyttämät tilat kriteerien täyttämiseksi. Sataman on nimettävä henkilö, joka vastaa kaikista Blue Flag -ohjelmaan liittyvistä asioista. Venesatamaan on päästävä maksutta FEE:n tarkastusta varten.

YMPÄRISTÖKASVATUS JA –TIEDOTUS

1. TIETOA PAIKALLISESTA LUONNON EKOSYSTEEMISTÄ JA YMPÄRÖIVÄSTÄ LUONNOSTA ON SATAMAVIERAIDEN SAATAVILLA.

Tämän kriteerin tavoitteena on varmistaa, että venesataman käyttäjät ja veneilijät ovat tietoisia ympäröivistä luonnon ekosysteemeistä ja niiden herkkyydestä sekä kannustaa heitä oppimaan lisää ja toimimaan vastuullisesti.

Tietoa rannikkovyöhykkeen ekosysteemistä ja lähellä sijaitsevista luonnonsuojelualueista tai muuten herkistä luonto- ja merialueista (mukaan lukien kansallispuistot) on oltava esillä sataman ilmoitustaululla. Lähialueeksi määritellään maalla kävelyetäisyydellä, muutaman kilometrin päässä venesatamasta sijaitsevat alueet, ja vesillä helposti veneellä saavutettavissa oleva, tyypillisen purjehdusmatkan päässä sijaitseva alue. Mikäli luonnonsuojelualueella tai muuten herkällä alueella voi vierailla, tiedoista käy ilmi alueen järjestyssäännöt. Mikäli veneilyä alueella tulee välttää, tulee siitä myös kertoa.

Luonnon äärellä sijaitsevien venesatamien tulee kiinnittää erityistä huomiota tähän kriteeriin. Mikäli lähistöllä ei ole luonnonsuojelualueita tai muuten herkkiä luontoalueita, on sataman annettava tietoa yleisesti ympäröivästä ekosysteemistä.

Myös muu ympäristötieto voi olla aiheellista sataman sijainnin perusteella ja osoittaa sataman sitoumuksen ympäristöä kohtaan.

Mikäli Blue Flag -venesataman lähellä on luonnonsuojelualueita tai kansallispuistoja, satamanpitäjää kannustetaan konsultoimaan aluetta hallinnoivaa viranomaista alueen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan liittyen. Tällaisessa tapauksessa hakijan on hakemuksen tekohetkellä vahvistettava konsultoineensa viranomaista ja huomioivansa käyttö- ja hoitosuunnitelman toiminnassaan.

Poikkeustapauksissa luontoalueen herkkyys voi estää niiden sisällyttämisen satamassa julkaistuihin tietoihin, mikäli viranomainen arvioi tiedon voivan lisätä alueella kävijöiden määrää ja mahdollisesti vaarantaa luonnonvaraisten eläimiä ja kasvistoa tai vaikuttaa luontotyypeihin.

2. SATAMALLA ON NIITÄ KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN JA MÄÄRÄYKSET HUOMIOIVAT JÄRJESTYSSÄÄNNÖT, JA NIIDEN TULEE OLLA ESILLÄ.

Järjestyssääntöjen tulee sisältää seuraavat seikat:

- Vaarallisten jätteiden ja/tai öljyjätteiden vastaanottoon käytettävien laitteiden käyttö jne.
- Jäteastioiden, roska-astioiden ja jätteiden lajitteluun käytettävien astioiden käyttö
- Herkkien tai suojeltujen luontoalueiden kunnioittaminen
- Sellaisten herkkien suojelualueiden välttäminen, joilla purjehdus on kielletty
- Veneen korjaus- ja pesutilojen käyttö ohjeiden mukaisesti
- Kielto tyhjentää roska-astiat, wc-säiliöjätteet jne. satamaan, mereen tai rannikolle
- WC-säiliöiden tyhjennykseen käytettävien tilojen käyttö

Järjestyssäännöt tulee pitää esillä ilmoitustaululla. Lisäksi järjestyssäännöt voidaan jakaa esitteena veneenomistajille mahdollisuuksien mukaan, ja ne voivat olla saatavilla myös venesataman verkkosivuilla.

3. TIETOA BLUE FLAG -OHJELMASTA JA/TAI BLUE FLAG -VENESATAMAKRITEEREISTÄ ON ESILLÄ VENESATAMASSA.

Blue Flag -ohjelmasta tulee olla tietoa ilmoitustaululla. Blue Flag -logoa on käytettävä brändiohjeiden mukaisesti. Blue Flag -kriteeristön neljän luvun pääpiirteet on selitettävä. On erittäin suositeltavaa, että koko kriteeriluettelo on saatavilla venesataman vierailijoille. Lisäksi esillä on oltava Blue Flagin kansainvälisen pääkonttorin, Blue Flagin kansallisen ohjelmajohtajan ja venesatamasta vastaavan paikallisen henkilön yhteystiedot. Vierailijoita on kannustettava ottamaan yhteyttä asianomaiseen paikalliseen viranomaiseen, mikäli he havaitsevat Blue Flag -venesatamassa kriteerien vastaista toimintaa.

Ilmoitustaululle lisättyjen tietojen on sisällettävä myös Blue Flag -kauden kesto ja se, millä perusteella venesatama voi saada Blue Flag -merkin.

Blue Flag -rannat ja -satamat voivat mainostaa Green Key -ohjelmaa toisena FEE:n vastuullisuusohjelmalla seuraavanlaisella viestillä: "Blue Flagin ohella ympäristökasvatusjärjestö FEE International hallinnoi myös toista matkailu yrityksille suunnattua merkkiä "Green Key". Lisätietoja osoitteesta: www.greenkey.fi ja www.greenkey.global "

Seuraavat Blue Flag -ohjelmaa koskevat tiedot voivat olla hyödyllisiä valmisteltaessa ilmoitustaululle julkaistavia tietoja:

Blue Flag -ohjelma:

Tämä vierasvenesatama on saanut Blue Flag -merkin. Blue Flag on ympäristömerkki, joka myönnetään venesatamille, jotka pyrkivät erityisesti toteuttamaan hyvää hallintoa paikallisen ympäristön ja luonnon osalta ja tarjoamaan vierailijoilleen tietoa ympäristökysymyksistä. Blue Flagin saavuttamiseksi sataman on täytettävä useita kriteerejä, jotka koskevat ympäristötietoa ja -kasvatusta, ympäristönsuojelua ja -hallintaa, turvallisuutta, palveluita sekä veden laatua.

Blue Flagin myöntää riippumaton ympäristökasvatusjärjestö FEE (Foundation for Environmental Education) ja sitä edustavat kansalliset toimistot jokaisessa osallistujamaassa Euroopassa, Karibiassa, Uudessa-Seelannissa ja Etelä-Afrikassa. Blue Flag -ohjelman ohella FEE hallinnoi myös toista matkailualan merkkiä: Green Key:tä. Lisätietoja osoitteesta: www.greenkey.fi ja www.greenkey.global

- Blue Flag on merkki uimarannoille, matkailuveneille ja vierasvenesatamille
- Blue Flag koskee neljää pääaluetta:
 - 1) Ympäristökasvatus ja -tiedotus
 - 2) Ympäristöasioiden hallinta
 - 3) Turvallisuus- ja palvelutilat
 - 4) Veden laatu

- Blue Flag myönnetään vain yhdelle kaudelle kerrallaan ja merkki on voimassa vain niin kauan kuin kriteerit täyttyvät. Jos kriteerit eivät täyty, kansallisen ohjelmajohtajan on peruutettava Blue Flag –merkki.
- Kansallinen FEE-organisaatio Going Green Oy tekee tarkastuskäyntejä Blue Flag -kohteisiin kauden aikana.

Voit auttaa ohjelmaa toteuttamalla toimia ympäristön suojelemiseksi:

- Noudata sataman järjestyssääntöjä
- Käytä ympäristöystävällisiä maaleja, pesuaineita, kemikaaleja jne.
- Ilmoita saasteista tai muista ympäristömääräysten rikkomisista viranomaisille
- Säästä vettä, sähköä ja polttoainetta
- Kannusta muita vesistöissä kulkijoita huolehtimaan ympäristöstä

4. SATAMA VASTAA VÄHINTÄÄN KOLMEN YMPÄRISTÖKASVATUKSEEN LIITTYVÄN AKTIVITEETIN TARJOAMISESTA VENESATAMAN KÄYTTÄJILLE JA HENKILÖKUNNALLE.

Ympäristökasvatustoimilla edistetään Blue Flag -ohjelman tavoitteita:

- Lisätään virkistyskäyttäjien ja alueen asukkaiden tietoisuutta paikallisesta ympäristöstä ja siitä huolehtimisesta
- Koulutetaan henkilöstöä ja matkailupalvelujen tarjoajia ympäristöasioissa sekä parhaissa käytännöissä
- Kannustetaan paikallisia sidosryhmiä osallistumaan paikallisten ekosysteemien hallintaan
- Edistetään alueen kestävä matkailua ja virkistyskäyttöä
- Edistetään ideoiden ja toimien jakamista Blue Flag -ohjelman ja muiden FEE:n ohjelmien (esim. YRE, LEAF, Eco-Schools ja Green Key) välillä.

Tulevalle kaudelle suunnitellut toimet sekä tiedot edellisellä Blue Flag –kaudella harjoitetusta ympäristökasvatustoiminnasta on sisällytettävä hakulomakkeeseen

Sataman on tarjottava vähintään kolme erilaista aktiviteettia, jotka toteutetaan Blue Flag -kauden aikana. Toiminnassa on keskityttävä ympäristöön, ympäristön suojeluun, Blue Flag -ympäristöaiheisiin tai kestävään kehityksen osa-alueisiin.

Koulutustoimien olisi oltava tehokkaita ja merkityksellisiä. On suositeltavaa, että sataman johto arvioi uudelleen aiempina kausina toteutettuja toimia ja pyrkii jatkuvasti parantamaan niitä.

Lisäksi näitä ympäristökasvatustoimia on tarjottava ilmaiseksi. Pieni osallistumismaksu hyväksytään tarvittaessa kattamaan aktiviteetin kustannukset, kuten lounaat ja veden, mutta toiminnan tulee olla voittoa tavoittelematonta

Jos Blue Flag -venesataman lähellä on erikseen nimettyjä herkkiä alueita (mukaan lukien rannikko- tai merisuojelualueet), on erittäin suositeltavaa, että 1–2 ympäristöaktiviteetissa käsittelee näitä herkkiä luonnonalueita.

Aktiviteettien tyypit

Eri käyttäjäryhmille on oltava erilaisia ympäristökasvatustoimintoja. Erityyppiset toimet voidaan jakaa viiteen luokkaan:

Passiivisen osallistumisen toimet: Tähän sisältyy mm. näyttelyitä, elokuvia, esityksiä, konferensseja, keskusteluja, kansainvälisten asiantuntijoiden esityksiä jne.

Aktiivisen osallistumisen toimet: Tähän kuuluvat opastetut kierrokset, koulutuspelit, näytelmät, siivouspäivät, valokuvaus- tai piirustuskilpailut, luonnon jälleenrakennushankkeet, kierrätyshankkeet, kestävän teknologian hankkeet, rannikoiden yhteisön seurantaohjelmat jne.

Koulutustoimet: Tähän sisältyvät koulutukset opettajille, uimaranta- tai venesatamahenkilökunnalle, lapsille, hengenpelastajille, siivoojille, lainvalvontaviranomaisille, tai erityiset kansalliset koulutusohjelmat jne.

Kustantaminen ja media: Tähän sisältyvät esitteiden, tarrojen, kylttien, postikorttien, koulujen ja kuntien uutiskirjeiden, kirjojen, T-paitojen, laukkujen, julisteiden, radiolähetysten tuottaminen jne.

Blue Flag -ympäristötietokeskus: On suositeltavaa, että Blue Flag -satamissa olisi yleisölle avoin ympäristötietokeskus (esim. asema tai kioski), jossa voidaan antaa tietoa Blue Flag -sertifikaatista ja ympäristökasvatuksen kysymyksistä. Tällaisen keskuksen on tarjottava sekä toimintaa että näyttelyitä ja annettava ympäristötietoa, jotta sitä voidaan pitää ympäristötieto-/koulutuskeskuksena. Tietoa sen sijainnista ja toiminnasta on annettava uimarannalla tai läheisissä matkailuneuvontatoimistoissa.

Kohderyhmät

Toimien olisi sovelluttava erilaisille kohderyhmille. Näihin ryhmiin kuuluvat vierailijat, veneilijät, työntekijät, paikalliset, muut matkailualan työntekijät, kalastajat, paikalliset teollisuudenalat jne.

Aktiviteettityyppien, -määrän ja kohderyhmien on vastattava tilannetta. Esim. merkittävässä matkailukohteessa suuren yleisön saatavilla tulisi olla tarjolla useampaa kuin yhtä toimintaa vuodessa.

Yhteys olemassa oleviin ohjelmiin

On suositeltavaa, että venesatama tekee yhteistyötä muiden ryhmien, kansalaisjärjestöjen, paikallisten Blue Flag -uimarantojen tai muiden FEE-ohjelmien osallistujien, asiantuntijoiden ja yliopistojen kanssa toimien perustamiseksi ja toteuttamiseksi.

Tietoa aktiviteeteista

Tietoa julkisesti saatavilla olevasta toiminnasta on asetettava näkyville venesatamassa sekä mieluiten myös paikallisiin medioihin, tai lähetettävä paikallisiin matkailutoimistoihin. Julkaistuihin tietoihin olisi sisällyttävä: minkälaista toiminta on, milloin ja missä sitä aiotaan toteuttaa ja kenelle se on suunnattu jne.

Ei hyväksyttävää

Toimet, joita ei voida hyväksyä tämän kriteerin täyttämiseksi, ovat toimintoja:

- muiden Blue Flag -kriteerien täyttämiseksi, kuten sataman yleinen puhdistus, jätehuolto, kierrätys jne.
- joissa keskitytään puhtaasti matkailun edistämiseen ilman kestävän kehityksen näkökulmaa
- Blue Flag -merkinhaltijan muutoin toteuttamat toimet osana terveyden, turvallisuuden, liikenteen tai matkailun tavanomaista hallinnointia

Esimerkkejä

Esimerkkejä hyvästä koulutustoiminnasta löytyy Blue Flagin kansainväliseltä verkkosivustolta www.blueflag.org.

5. VENEENOMISTAJIEN BLUE FLAG -MERKKI TARJOLLA BLUE FLAG -VENESATAMAN KAUTTA

Blue Flag -vierasvenesatamaa hallinnoivan tahon on tarjottava yksityiselle veneenomistajille Blue Flag -merkkiä venesatamatoimistossa. Blue Flag -merkki on pieni lippu, joka on tarjolla joko ilmaiseksi tai kohtuullisella kustannuksella yksityisille veneenomistajille, jotka sitoutuvat ympäristösääntöihin. Sekä kansalliset että ulkomaiset veneenomistajat ovat oikeutettuja Blue Flag -merkkiin, mikäli he eivät tarjoa kaupallista toimintaa veneessään.

Ympäristöä koskevien sääntöjen tarkka sisältö vaihtelee maittain, mutta niissä olisi oltava vähintään seuraavat tiedot:

- En heitä roskia mereen tai rannikolle.
- En päästä jätevettä mereen, rannikkovesiin tai herkille alueille
- Käytän säiliötä wc-jätteen keräämiseen aluksella
- En vapauta myrkyllistä jätettä (öljyä, maalia, käytettyjä paristoja, puhdistusaineita jne.) mereen. Hävitän nämä jätteet turvallisesti venesatamassa oleviin säiliöihin.
- Edistän jätteen lajittelua ja kierrätystä ja käytän kierrätyspisteitä (lasi, paperi jne.)
- Käytän ympäristöystävällisiä saatavilla olevia tuotteita (maaleja, kiinnittymisenestoaineita, maalinpoistoainetta, pesuaineita, kemikaaleja jne.)
- Ilmoitan välittömästi viranomaisille saasteista tai muista ympäristömääräysten rikkomuksista
- En kalasta laittomasti ja kunnioitan ajanjaksoja, jolloin kalastus on kielletty
- Suojelen meren eläimiä ja kasveja, mukaan lukien pesivät linnut, hylkeet tai muut merinisäkkäät
- Kunnioitan herkkiä ja suojeltuja luonnonalueita
- Vältän ankkuroitumista herkille alueille
- Vältän häiritsemästä kalastusta tai pyydyksiä
- Kunnioitan muita ihmisiä ja ympäristöä.
- En osta tai käytä suojelluista tai uhanalaisista lajeista tai vedenalaisista arkeologisista löydöksistä valmistettuja esineitä
- Kannustan muita vesistöissä kulkijoita huolehtimaan ympäristöstä
- Allekirjoittamalla nämä säännöt vakuutan, että käytän niitä vain yksityisveneeseeni eikä mihinkään kaupalliseen käyttöön.

Säännöissä on oltava veneen omistajan nimi, allekirjoitus ja osoite, ja niissä on oltava myös kansallisen ohjelmatoimiston tai Blue Flag -pääkonttorin nimi ja osoite. Jos veneen omistaja luovuttaa käytäntösäännöt sataman johdolle, hänen on lähetettävä ne kansalliselle liikenteenharjoittajalle, joka lähettää lipun veneen omistajalle. Vaihtoehtoisesti veneen omistaja voi lähettää sen suoraan joko kansalliselle liikenteenharjoittajalle tai pääkonttorille. Kaikkien Blue Flag -lipun kanssa purjehtivien veneenomistajien nimi ja osoitteet rekisteröidään kansallisen Blue Flag -ohjelmajohtajan toimesta.

Venesataman on tarjottava Blue Flag -lippua ja ympäristösääntöjä esim. venesataman toimistossa, kerhotalossa tai sataman kaupassa. Jos ympäristöä koskevista säännöistä ei ole saatavilla kansallista

versiota, on esitettävä kansainvälinen versio. Lisäksi tietotaululla on oltava tiedot veneenomistajien yksilöllisestä Blue Flag -merkistä.

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI:

6. HENKILÖSTÖN KANSSA JÄRJESTETÄÄN KAKSI KERTAA VUODESSA BLUE FLAG -KOKOUS LIITTYEN MITTAUKSIIN, YMPÄRISTÖÖN JA KESTÄVYYTEEN.

Tämä tehdään mieluiten ennen Blue Flagin kautta ja sen jälkeen, mutta niille venesatamille, joissa on vuoden pituiset kaudet, kokoukset voidaan pitää kuuden kuukauden välein. Tämä voidaan tarkistaa toimintakertomuksilla tai johdon kokousten pöytäkirjoilla.

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI:

7. JOKAINEN HENKILÖKUNNAN JÄSEN TIETÄÄ BLUE FLAG -OHJELMASTA JA OSAA TARVITTAESSA KERTOA SIITÄ SATAMASSA VIERAILIJOILLE.

Sataman hallinnoivalla organisaatiolla on sisäinen käytäntö, jonka mukaan uudelle henkilöstölle tiedotetaan Blue Flag -ohjelmasta ja että uusille työntekijöille tarjotaan koulutusta siitä, mitä Blue Flag -kriteerit merkitsevät hänen työssään. Sesonkiaikana työskentelevälle kausihenkilökunnalle on myös ilmoitettava Blue Flag -merkistä.

YMPÄRISTÖN HALLINTA

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI:

8. SATAMALLE ON PERUSTETTAVA YMPÄRISTÖKOMITEA, JOKA VASTAA YMPÄRISTÖJÄRJESTELMIEN KÄYTTÖÖNOTOSTA JA SÄÄNNÖLLISISTÄ SATAMAN TARKASTUKSISTA.

Sataman ympäristökomitean on koostuttava kaikista asiaankuuluvista sidosryhmistä paikallisella tasolla. Asiaankuuluvia sidosryhmiä voivat olla paikallisviranomaiset, purjehdusjärjestöt, suojellun merialueen edustajat, koulutusedustajat, paikallisen ympäristöalan kansalaisjärjestöt jne.

Sataman ympäristökomitean tulee tehdä yhteistyötä satamapäällikön kanssa ympäristöjärjestelmän perustamiseksi ja sataman säännöllisten tarkastuskäyntien tekemiseksi. Lisäksi komitean tehtävänä on yhdessä satamapäällikön kanssa varmistaa muiden kriteerien noudattaminen.

9. SATAMASSA ON OLTAVA YMPÄRISTÖPOLITIikka JA -SUUNNITELMA. SUUNNITELMAAN ON SISÄLlyTTÄVÄ VIITTAUKSIA VESIHUOLTOON, JÄTTEeseen JA ENERGIANKULUTUKSEEN, TERVEYS- JA TURVALLISUUSKYSYMYKSIIN SEKÄ YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISTEN TUOTTEIDEN KÄYTTÖÖN AINA, KUN SE ON MAHDOLLISTA.

Tämä kriteeri kannustaa vierasvenesatamaa tarkkailemaan sataman ympäristökuormitusta, suunnittelemaan ja parantamaan sataman ympäristöolosuhteita sekä dokumentoimaan nämä parannukset. Kriteerillä pyritään kannustamaan satamia paitsi saamaan yleiskuva ympäristötilanteesta myös keskittymään tarvittaviin toimiin. Sataman ympäristöolosuhteiden suunnittelulla ja parantamisella voi olla myönteinen vaikutus myös venesataman talouteen.

Blue Flag -ohjelmaan osallistuvat satamat ovat kooltaan ja kapasiteetiltaan hyvin erilaisia. *Ks. lisäyksessä A kaksi ehdotusta tämän kriteerin noudattamisesta*

10. HERKKIÄ ALUEITA ON HOIDETTAVA

Jotkut paikat Blue Flag -venesatamassa tai sen lähellä voivat olla herkkiä ja vaatia erityistä hoitoa. Näissä tapauksissa Blue Flag -merkinhaltijan on kuultava asianmukaista suojeluorganisaatiota tai asiantuntijaa saadakseen neuvoja näiden alueiden hoidosta. Jos alueet edellyttävät erityisiä hoitotoimenpiteitä, hakijan on hakemuksen tekohetkellä vahvistettava, että se on konsultoinut asianmukaisia tahoja ja että hoitosuunnitelma pannaan täytäntöön.

Rannikko- ja/tai suojellulla rannikko- ja/tai merialueella tai sen läheisyydessä on tarpeen kuulla suojeltujen rannikko- tai venesatama-alueiden hoitoa, jotta voidaan varmistaa yhteensopivat ekosysteemien säilyttämistä ja biologista monimuotoisuutta koskevat tavoitteet.

11. VAARALLISTEN JÄTTEIDEN VARASTOINTIA VARTEN ON OLTAVA RIITTÄVÄT JA ASIANMUKAISESTI TUNNISTETTAVAT ERILLISET SÄILIÖT. JÄTTEIDEN KÄSITTELYSTÄ VASTAA LUVAN SAANUT TOIMIJA JA VAARALLISEN JÄTTEENHÄVITYS TAPAAHTUU LUVANVARAISESSA LAITOKSESSA.

Vaarallisten jätteiden käsittelylaitoksissa on oltava erilliset, asianmukaisesti tunnistetut säiliöt kaikkien asiaankuuluvien vaarallisten jätteiden (esim. maalit, liuottimet, veneen kaavinta, kiinnittymisenestoaineet, paristot, jäteöljy, soihdut jne.) keräämiseksi eristetyissä säiliöissä, jotka on asianmukaisesti tunnistettu. Vähintään kolmelle (3) erityyppiselle vaaralliselle jätteelle on oltava erilliset tilat.

Vaarallisten jätteiden säiliöiden tulee olla toimivia ja niiden valinnassa tulee huomioida myös estetiikka. Säiliöiden kapasiteetti, venesataman käyttäjien määrä ja säiliöiden tyhjennysväli määrittelee venesatamaan sijoitettujen säiliöiden määrän.

Vaarallisten jätteiden säilytystilojen on oltava puhtaita ja ympäristön kannalta turvallisia. Säiliöiden on sovellettava vaarallisille jätteille ja lattian, jolla säiliöt seisovat, on oltava betonia, metallialustaa tai muuta kiinteää materiaalia. Jätteiden vuoto, syttyminen ja räjähtäminen on estettävä. Säilytystilat on erotettava muista tiloista, eivätkä ne saa aiheuttaa vaaraa lapsille. Jos mahdollista, tilat eivät saa sijaita lähellä vettä. Tahattoman vuodon sattuessa säiliöiden ympärillä oleva alue on puhdistettava välittömästi ja kunnostettava ensisijaisesti. Öljyn vastaanottotiloissa tulisi mieluiten olla liikkuvat öljysäiliöt.

Luvanvaraisilla loppusijoituslaitoksilla tarkoitetaan viranomaisten ympäristövaatimusten perusteella hyväksymiä laitoksia. Jätteen oikean keräyksen, lajittelun, varastoinnin ja loppukäsittelyn varmistamiseksi sataman on noudatettava kansallisia ja kansainvälisiä jätehuoltosuunnitelmia ja -standardeja (Euroopassa 27 päivänä marraskuuta 2000 annetun EU:n direktiivin 2000/59/EY mukaisesti). Blue Flag -venesataman tehtävänä on varmistaa, että jätteet hävitetään asianmukaisesti. Luvan saaneiden liikkeenharjoittajien on kuljetettava vaaralliset jätteet luvanvaraiseen laitokseen.

Kun kyseessä ovat pienet ja/tai syrjäiset satamat (alle 150 laituripaikkaa), joiden on mahdotonta käsitellä vaarallista jätettä, koska jätteistä ei voida huolehtia vastuullisesti, on sallittua neuvotella toisen sataman läheisyydessä sijaitsevan venesataman kanssa, jolla on tilat vaarallisten jätteiden hyödyntämiseksi ja hävittämiseksi. Jos tämä viereinen venesatama pystyy käsittelemään pienen ja syrjäisen venesataman vaarallista jätettä, se voi ottaa vastaan pienen ja syrjäisen venesataman veneilyasiakkaiden vaaralliset jätteet. Tästä on kuitenkin ilmoitettava Blue Flag -venesataman ilmoitustaululla sekä venesataman kaikille vieraileville veneilijöille suunnattussa tietopaketissa tai muussa viestinnässä.

Näiden kahden sataman välillä on allekirjoitettava kirjallinen sopimus. Blue Flag -venesataman vastuulla on kuitenkin edelleen varmistaa, että jätteet käsitellään asianmukaisesti.

12. SATAMAAN ON SIJOITETTAVA RIITTÄVÄ MÄÄRÄ ROSKA-ASTIOITA JA NIISTÄ TULEE HUOLEHTIA HYVIN. JÄTTEIDEN KÄSITTELYSTÄ VASTAA LUVANVARAINEN TOIMIJA JA LUVANVARAISESSA LAITOKSESSA.

Kaikkien venesataman maa-alueiden on oltava siistejä ja roska-astioiden säännöllisesti tyhjennettyjä. Tämä koskee myös ravintoloita, kauppoja, viheralueita jne.

Roska-astioiden on oltava toimivia ja houkuttelevia. Niiden valinnassa tulee huomioida estetiikka ja toiminnallisuus. Jos mahdollista, on myös suositeltavaa, että roska-astiat valmistetaan ympäristöystävällisistä materiaaleista.

Roska-astioita on oltava riittävästi riippuen sataman käyttäjien määrästä, astioiden kapasiteetista ja siitä, kuinka usein ne tyhjennetään.

Luvanvaraisilla loppusijoituslaitoksilla tarkoitetaan viranomaisten ympäristövaatimusten perusteella hyväksymiä laitoksia. Blue Flag -merkin saavan sataman tehtävänä on varmistaa, että sen jätteet hävitetään asianmukaisesti. Luvan saaneiden liikenteenharjoittajien on kuljetettava jäte luvanvaraiseen laitokseen.

Vaarallisten jätteiden asianmukaisen keräämisen, lajittelun, varastoinnin ja loppukäsittelyn varmistamiseksi sataman on noudatettava kansallisia ja kansainvälisiä jätehuoltosuunnitelmia ja -standardeja (Euroopassa 27 päivänä marraskuuta 2000 annetun EU:n direktiivin 2000/59/EY mukaisesti).

Venesataman on varmistettava alueen puhdistus niin usein kuin on tarpeen (esim. joka päivä). Jos kyseessä on ulkopuolelta tuleva vakava pilaantuminen, tällainen pilaantuminen on välittömästi poistettava pelastussuunnitelman menettelyjen mukaisesti (arviointiperuste 18). Erittäin vaikeissa tapauksissa voi olla tarpeen peruuttaa Blue Flag –lippu väliaikaisesti ja selittää peruuttamisen syyt ilmoitustaululla.

On tärkeää, että ympäristöjärjestyssäännöissä (kriteeri nro 2) ohjeistetaan venesataman käyttäjiä olemaan heittämättä roskia, tyhjiä wc-säiliöitä maahan jne.

13. SATAMASSA ON OLTAVA TILAT KIERRÄTETTÄVIEN JÄTEMATERIAALIEN, KUTEN PULLOJEN, TÖLKKIEN, PAPERIN, MUOVIN JA ORGAANISEN MATERIAALIN VASTAANOTTAMISEEN.

Satamassa on painotettava jätteiden minimointia. Jätteet on erotettava mahdollisimman laajasti eri luokkiin ja kierrätettävä.

Erottelu voi sisältää lasin, tölkit, paperin, muovin, orgaanisen materiaalin jne. Satamassa on oltava tilat vähintään kolmenlaisen kierrätettävän jättemateriaalin vastaanottamiseen. Käytön helpottamiseksi säiliöt on merkittävä hyvin ja tarvittaessa eri kielillä.

Kierrätyskelpoisen jätteen erottamisesta on annettava tiedot kierrätyslaitoksen toimipaikassa tai ilmoitustaululla.

Blue Flag -merkinhaltijan velvollisuutena on varmistaa, että sen kierrätettävät jätteet kierrätetään asianmukaisesti. Luvan saaneiden liikenteenharjoittajien on kuljetettava jätteet kierrätyslaitokseen.

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

14. PILSSIVEDEN PUMPPAUSLAITTEIDEN TULISI OLLA SAATAVILLA VENESATAMASSA

Pilssiveden pumppauslaitosten on kyettävä erottamaan öljyinen pilssivesi tai veden uuttaminen öljyisistä tähteistä.

Pilssiveden pumppaustilat voidaan tarjota venesatamassa tai hyvin lähellä venesatamaa. Tilojen on oltava helposti kaikkien mahdollisten käyttäjien käytettävissä.

Jos kyseessä on pieni ja/tai syrjäinen venesatama (alle 150 laituripaikkaa), on sallittu mahdollisuus jakaa tämä laitos viereisen venesataman kanssa. Tässä tapauksessa tietojen on oltava hyvin selkeitä ilmoitustaululla sekä kaikille venesataman asiakkaille. Näiden kahden sataman välillä on allekirjoitettava kirjallinen sopimus. Blue Flag -venesataman vastuulla on kuitenkin edelleen varmistaa, että pilssipumppulaitoksia hallinnoidaan asianmukaisesti.

15. KÄYMÄLÄJÄTEVEDEN VASTAANOTTOTILOJEN ON OLTAVA VENESATAMASSA

Käymäläjätteen vastaanottotilat voivat koostua pysyvästä käymäläjäteveden pumppausasemasta, liikkuvasta pumppaamosta tai mustan veden pumppausautosta.

Tilojen on oltava helposti veneenomistajien käytettävissä milloin tahansa venesataman käytön aikana ja mieluiten venesatamassa tai hyvin lähellä venesatamaa.

On suositeltavaa, että käymäläjäteveden vastaanottotilat soveltuvat paikallisiin jätevedenkeräyskäytännöihin ja veneiden ominaisuuksiin.

Pysyvien käymäläjätevedenpumppaustilojen on sijaittava keskeisellä paikalla venesatamassa, ja tiloihin on helppo päästä kaikilla veneillä (myös veneillä, jotka tarvitsevat enemmän tilaa ja syvyyttä).

Käymäläjätevesisäiliöiden on oltava kansallisen lainsäädännön mukaisia.

Jos kyseessä on pieni ja/tai syrjäinen venesatama (alle 150 laituripaikkaa), on sallittua jakaa tämä käymäläjätevesisäiliöt viereisen venesataman kanssa. Lisäksi pieni ja/tai syrjäinen venesatama voi tarjota myös ulkopuolisen jäteurakoitsijan palveluita tämän hoitamiseksi. Molemmissa tapauksissa tietojen on oltava hyvin selkeitä ilmoitustaululla sekä kaikille venesataman asiakkaille. Kahden venesataman tai Blue Flag -venesataman ja jäteurakoitsijan välillä on allekirjoitettava kirjallinen sopimus. Blue Flag -venesataman vastuulla on edelleen varmistaa, että wc-säiliöiden vastaanottotiloja hallinnoidaan asianmukaisesti.

16. KAIKKIEN RAKENNUSTEN JA LAITTEIDEN ON OLTAVA ASIANMUKAISESTI HUOLLETTUJA JA KANSALLISEN LAINSÄÄDÄNNÖN MUKAISIA. VENESATAMAN ON OLTAVA HYVIN INTEGROITU YMPÄRÖIVÄÄN LUONTOON JA RAKENNETTUUN YMPÄRISTÖÖN

Venesataman (mukaan lukien kaikki rakennukset ja laitteet) on oltava hyvässä kunnossa ja sen on oltava kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön mukainen. Venesatamassa on oltava kaikki tarvittavat luvat toimiakseen venesatamana.

Jos rakennetaan uusi yli 500 vuodepaikkaa käsittävä venesatama tai laajennetaan olemassa olevaa venesatamaa yli 250 laiturilla, ympäristövaikutusten arviointi on tehtävä.

Muiden venesataman rakennusten ja tilojen (mukaan lukien kaupat, ravintolat, nosturit, leikkikentät jne.) on oltava puhtaita, turvallisia, asianmukaisesti huollettuja ja asiaa koskevan lainsäädännön mukaisia. Venesataman maahan, veteen tai ympäristöön ei saa päästä rakennusten ja tilojen aiheuttamaa luvatonta pilaantumista.

On erittäin suositeltavaa, että venesatamassa käytetään rakennuksissa ympäristöystävällisiä laitteita ja materiaaleja aina kun se on mahdollista. Venesataman viheralueita olisi myös ylläpidettävä asianmukaisesti ympäristöystävällisellä tavalla (ilman torjunta-aineita jne.).

On otettava huomioon venesataman yleinen ulkonäkö. Sen on oltava hyvin integroitu ympäröivään luonnonympäristöön ja rakennetussa ympäristössä on otettava huomioon suunnittelustandardit ja täytettävä ympäristölliset ja esteettiset vaatimukset. Tarkoituksena ei ole, että kaikki Blue Flag -satamat olisivat identtisiä; venesatamia olisi kannustettava säilyttämään yksilölliset ominaisuutensa.

Blue Flag –lippua ei saa nostaa satamassa merkittävien rakennuslaajennusten ja/tai uudelleenrakentamisen aikana.

17. SATAMASSA ON OLTAVA RIITTÄVÄT, PUHTAAT JA SELKEÄSTI MERKATUT SANITEETTI- JA PESUTILAT, JA NIISSÄ ON OLTAVA TARJOLLA PUHDASTA JUOMAVETTÄ. JÄTEVEDENPUHDISTAMOA VALVOTAAN JA OHJATAAN LUVANVARAISEEN JÄTEVEDENPUHDISTAMOO

Saniteettitilojen on oltava hyvässä kunnossa, puhtaita ja hyvin hoidettuja. Saniteettitilojen rakennusten on myös oltava hyvässä kunnossa ja kansallisen rakennuslainsäädännön mukaisia (ks. myös arviointiperuste nro 12).

Saniteettitiloissa on oltava wc:t, pesualtaat ja suihkut. Saatavilla on oltava myös juomavettä. Muita palveluja voivat olla esim. pesukoneet.

Satamassa käytettävissä olevien saniteettitilojen määrän on oltava riittävä satamakävijöiden lukumäärälle sesonkiaikana (yleensä vähintään yksi wc, yksi pisuaari, yksi suihku, yksi käsienpesuallas 25 laituripaikkaa kohti). Sataman johdon on pyrittävä rajoittamaan veneenomistajia käyttämästä veneen wc-tiloja venesatamassa oleskelunsa aikana.

Saniteettitilojen on oltava helposti saavutettavissa, eivätkä ne saa sijaita liian kaukana sataman mistä tahansa kohdasta (yleensä alle 200 metrin päässä mistä tahansa veneestä missä tahansa laiturissa). Saniteettitilojen sijainnin on oltava helppo paikantaa (käyttämällä merkkejä tai symboleita venesataman kartalla).

Saniteettitilat on liitettävä luvanvaraiseen jätevedenkäsittelyjärjestelmään, ja järjestelmän on oltava EU:n yhdyskuntajätevesidirektiivin mukainen. Jos venesatama on hyvin pieni ja/tai hyvin syrjäin, kansallinen tuomaristo voi erityistapauksissa hyväksyä toisen turvallisen tavan hävittää syntynyt jätevesi satamasta.

18. JOS VENESATAMASSA ON VENEEN KORJAUS- JA PESUALUEITA, JÄTEVESIJÄRJESTELMÄÄN, VENESATAMAN MAAHAN JA VETEEN TAI KLUONTOON EI SAA PÄÄSTÄ SAASTEITA.

Venesataman, jossa on veneen korjaus- ja pesutilat, on täytettävä kaikki kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön standardit ja määräykset.

Veneen korjaus ja pesu on suoritettava satamassa erikseen määrätyllä alueella.

Veneen korjaus- ja pesualueilta on oltava keräyssuodattimia (tai vastaavia järjestelmiä), jotta estetään vaarallisten aineiden pääsy viemärijärjestelmään tai venesataman maahan ja veteen. Keräyssuodattimet on tyhjennettävä säännöllisesti, ja suodattimien jätteet on käsiteltävä vaarallisena jätteenä.

Suuremmat korjaustoimet (esim. pölysaasteita aiheuttava hionta, kiillotus tai hiekkapuhallus) on suoritettava katetussa tilass tai sisätiloissa valvotuissa olosuhteissa. Kerättyä jätettä on käsiteltävä vaarallisena jätteenä.

Veneen korjaamisesta ja pesusta aiheutuvaa vakavaa melusaastetta on vältettävä.

PERUSKRITEERI	PISTEKRITEERI
Kaikki alueet	

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

19. KESTÄVÄÄ LIKENNETTÄ ON EDISTETTÄVÄ

Sataman tulee kannustaa käyttämään kestäviä liikkumismuotoja satamaan ja sieltä pois.

Jos lähimpään taajamaan on yli kaksi kilometriä, venesataman ja taajaman välillä pitäisi mieluiten olla julkinen liikenneyhteys.

Kestävää liikennettä voidaan edistää myös jalankulkureiteillä tai vuokraamalla polkupyöriä.

Koska tämä kriteeri on kestävä kehityksen tavoitteisiin liittyvien toimien mukainen, venesatamaa kannustetaan tekemään yhteistyötä paikallisviranomaisten ja/tai paikallisten kestävä kehityksen tavoitteiden ryhmien kanssa kriteerin noudattamiseksi.

20. PYSÄKÖINTI JA/TAI AJAMINEN EI OLE SALLITTUA VENESATAMASSA, PAITSI ERITYISESTI SIIHEN OSOITETUILLA ALUEILLA

Yleensä pysäköintiä ja autojen ajamista venesataman sisällä tulisi välttää. Autojen käyttö olisi mahdollisuuksien mukaan korvattava kestävällä liikenteellä (julkinen liikenne, polkupyörät jne.) – ks. kriteeri 16.

Jos pysäköintiä ja venesatamassa ajamista ei voida välttää, ajaminen ja pysäköinti on suoritettava vain tähän tarkoitukseen osoitetuilla alueilla. Näiden alueiden suunnittelussa on erittäin tärkeää ottaa huomioon venesatamassa kävelevien ihmisten turvallisuus ja vapaa kulku.

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

21. SANITEETTITILOJEN JA SUIHKUJEN VEDENKULUTUSTA ON VALVOTTAVA

1. Suihkujen virtaus enintään 9 litraa minuutissa.
2. Hanojen virtaus enintään 6 litraa minuutissa.
3. Wc-huuhtelun maksimivirtaus on 6 litraa per huuhtelu.

Venesatamassa käytetään vettä säästäviä toimenpiteitä hanoissa, suihkuissa ja wc: ssä. Pesualtaiden vesihanojen virtaus on enintään 6 litraa minuutissa. Suihkujen virtaus on enintään 9 litraa minuutissa. Kaikkien käymälöiden huuhteluun käytetään enintään 6 litraa vettä.

Poikkeuksia:

Kun käymälöissä on harmaavesijärjestelmä tai pysäytyspainike, enintään 9 litraa huuhtelua kohti on sallittua.

Vedenkulutuksen vähentämisen lisäksi venesatama toteuttaa lisätoimenpiteitä. Tähän voi isältyä paine- tai anturihanojen käyttö, järjestelmä veden virtauksen pysäyttämiseksi helposti, maksujärjestelmä (kolikot, panttikolikko tms), harmaaveden käyttö, veden kierrätysjärjestelmä jne.

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

22. SATAMALLE ON LAADITTAVA YMPÄRISTÖPOLITIikka JA -SUUNNITELMA. SUUNNITELMAAN OLISI SISÄLLYTTÄVÄ VESIHUOLTOA, JÄTETTÄ JA ENERGIANKULUTUSTA, TERVEYS- JA TURVALLISUUSKYSYMYKSIÄ SEKÄ YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISTEN TUOTTEIDEN KÄYTTÖÄ KOSKEVIEN TIETOJEN KERÄÄMINEN AINA KUN SE ON MAHDOLLISTA. KAIKILLE TYÖNTEKIJÖILLE ON TIEDOTETTAVA NÄISTÄ ASIOISTA.

Satama kirjaa vuotuiset kulutustietonsa veden, energian, jätteiden ja (valinnaisesti) puhdistusaineiden osalta. Nämä tiedot muunnetaan indekseiksi. Tätä tarkoitusta varten käytetään Excel-taulukkoa.

Seuraavat tiedot tulee kirjata:

- energian ja veden kulutus
- energian ja veden kustannukset
- energian ja veden kulutus yksikköä kohti.

Energiavalvontakäynti on 5 vuoden välein

Sataman johto on tilannut lisätutkimuksen suositeltujen toimenpiteiden energiatehokkuudesta. Toimenpiteet sisältyvät kestävä kehityksen suunnitelmaan (pistekriteeri 2).

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

23. VENESATAMAN TILOJEN PUHDISTUKSEEN SAA KÄYTTÄÄ VAIN YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISIÄ PUHDISTUSAINETA

Saniteetti- ja sisäpuhdistustuotteissa on oltava akkreditoitu ympäristömerkki tai ne ovat tuotteita, jotka eivät ole mustalla listalla (ks. liite B: Green Key musta lista).

Saniteetti- ja sisäpuhdistusaineilla on oltava ympäristömerkki (esimerkiksi Eurooppalainen ympäristömerkki, Pohjoismaainen Joutsenmerkki).

Siivoustoimintaa ulkoistettaessa nykyistä sopimusta olisi tarkistettava edellä mainituilla ehdoilla, jotka sisällytetään seuraavaan sopimustarkistukseen vuoden kuluessa Blue Flagin alustavasta arvioinnista.

Poikkeus:

Tämä kriteeri ei kata erityisiä puhdistusaineita, joita säännellään terveys- ja turvallisuus-, hygieni- ja/tai elintarviketurvallisuuslaeilla (HACCP) joko määrääjoin tai hätätilanteessa.

Päivittäiseen siivoustoimintaan käytetään vain kuitukangastuotteita.

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

24. VENESATAMAN SANITEETTITULOISSA SAA OLLA VAIN YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISIÄ KYLPYTUOTTEITA, PAPERIPYYHKEITÄ JA WC-PAPEREITA. SAIPPUA JA MUUT HENKILÖKOKOISEN HYGIENIAN TUOTTEET ON OLTAVA ANNOSTELIJOISSA

Paperipyyhkeet ja wc-paperi on valmistettava ei-kloorivalkaistusta paperista tai niissä on oltava ympäristömerkki.

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

25. SATAMASSA KÄYTETÄÄN VAIN ENERGIATEHOKASTA VALAISTUSTA. VALON KÄYTTÖÄ SÄÄTELEVÄT ANTURIT ON ASENNETAAN AINA, KUN NIITÄ PIDETÄÄN HYÖDYLLISINÄ.

Kaikki valaistus on energiatehokasta (PSL, TL, SL, LED jne). Viimeistään vuoden kuluttua sataman tarkastuksesta rakennuksissa ja niiden ympäristössä (= ulkona) käytetään energiatehokasta valaistusta. Jos valaistus ei täytä kriteeriä, satama tarjoaa korvaavan suunnitelman.

Energiatehokkaan valaistuksen vähimmäisvaloteho on 40lumen / watti. PL-, TL-, SL- ja LED-valaistus täyttävät tämän ehdon. Halogeenivalaistusta ja perinteisiä hehkulamppuja ei enää käytetä venesatamassa.

Jos sopivaa vaihtoehtoa ei ole, venesatama voi saada erivapauden tähän pisteeseen. Sataman on osoitettava, että energiatehokasta valaistusta ei voida toteuttaa teknisesti tai että vaaditun investoinnin takaisinmaksuaika on > 5 vuotta.

Venesataman rakennuksissa ja niiden ympäristössä on huomattava hämäänturien käyttö tarpeettoman valaistuksen estämiseksi. Sensorit voivat kytkeä valot päälle ja pois päältä esimerkiksi ihmisten läsnäolon (liiketunnistin) tai liian vähäisen valon (valoanturin) perusteella. Tällä tavoin estetään lamppujen tarpeeton käyttö.

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

26. SATAMAN ENERGIAHUOTO PERUSTUU UUSIUTUVIIN ENERGIALÄHTEISIIN

Satamassa käytetään uusiutuvia energialähteitä.

Tähän sisältyvät uusiutuvat energialähteet, kuten tuuli, aurinkovoima ja vesi, aurinkovoiman, tuulimyllyjen, aurinkosähkökennojen (sähköntuotanto) tai vastaavan uusiutuvan energian kautta...

100% sähkön kokonaismäärästä tuotetaan kestävästi. Kestävästi tuotettu sähkö on uusiutuvista energialähteistä, kuten auringosta, tuulesta ja vedestä, tuotetun sähkön nimi. Käytettyjä nimiä on useita: vihreä energia, vihreä sähkö tai luonnollinen sähkö.

Vihreä kaasu: Ostetun kaasun kokonaismäärä tuotetaan kestävästi biomassasta. Vihreä kaasu on biomassasta tuotettua kaasua. Tämä "biokaasu" vähentää olemassa olevien fossiilisten maakaasuvarojen käyttöä. Jos ostat vihreää kaasua, hakemukseen on liitettävä alkuperätodistus.

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

27. SATAMAN PYRKII OLEMAAN HIILINEUTRAALI

Sataman johto tekee toiminnastaan CO₂-laskelman ja selvittää, voiko se olla hiilineutraali.

- Hiilineutraaliuden osoittavan todistuksen hankintaa edeltää aina CO₂-päästöjen minimointi kaikin mahdollisin toimin sekä selvitys mahdollisuudesta tuottaa uusiutuvaa energiaa itse omaan käyttöön.
- Vasta sen jälkeen askel voi neutralisoida loput hiilidioksidipäästöt ostamalla hiilidioksiditodistuksia jäljellä oleville hiilidioksidipäästöille.

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

28. KEINOTEKOISESTI VALMISTETUT VIHERALUEET JA PUUTARHAT VENESATAMASSA ON SÄILYTETTÄVÄ KESTÄVÄSTI

Kemiallisia torjunta-aineita ja lannoiteaineita ei saa käyttää useammin kuin kerran vuodessa, jos orgaanista tai luonnollista vastinetta ei ole tarjolla.

Koska satama-alueella ei pidä käyttää kemiallisia torjunta-aineita tai lannoitteita, vaihtoehtona voi olla kaasuliekkien tai mekaanisten rikkakasvien torjunta-aineiden käyttö. Kaasuliekkejä käyttämällä saavutetaan paras vaikutus, jos kasveja ei polteta maahan, vaan pikemminkin vain liekitetään. Voimassa olevat metsäpalovaroitukset on syytä ottaa huomioon.

Kukat ja puutarhat on kasteltava varhain aamulla tai auringonlaskun jälkeen

Tällä kriteerillä pyritään vähentämään vedenkulutusta erityisesti silloin, kun vesijohtovettä käytetään kasteluun. Se on paras tapa välttää haihtuminen ja vaikuttaa parhaiten kasvien juuriin.

Sadevettä kerätään ja käytetään kukkien ja puutarhojen kasteluun

Tällä kriteerillä pyritään vähentämään vesijohtoveden kulutusta. Vaihtoehtoinen vesijärjestelmä sadeveden säilyttämiseksi ja käyttämiseksi rajoittaa makean veden käyttöä kasteluun.

Kun istutetaan uusia vihreitä alueita, käytetään endeemisiä tai kotoperäisiä lajeja.

Endeeminen aine käyttää vähemmän vettä kuin ei-endeeminen, ja se suojelee luonnon monimuotoisuutta

Kun teet suunnitelmaa uusille viheralueille, ota huomioon seuraavat asiat:

- a. Johdanto (mukaan lukien yritystiedot);
- b. Kattava luettelo päällystetyistä pinnoista, kasvi- ja puulajeista venesatamassa ja sen ympäristössä sekä kuvaus nykyisistä maisemaelementeistä;

- c. Kuvaus siitä, miten sataman nykyisiä ja tulevia luonnonalueita käsitellään (esim. karsimisen, nurmikon niiton, rikkakasvien torjunnan jne.) osalta;
- d. Hoitosuunnitelma satamassa ja sen ympäristössä sijaitseville luonnonalueille. Tässä suunnitelmassa tarkastellaan toivottua tulevaa kehitystä;
- e. Suunnitelman yhteenvetotoimenpiteet ja kustannukset
- f. liitteiden pääpiirteet

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

29. SATAMAN TILOISSA ON KÄYTETTÄVÄ YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISIÄ MATERIAALEJA. PAIKALLISIA TOIMITTAJIA TULISI KÄYTTÄÄ, KUN VENESATAMAA VARUSTETAAN UUSILLA RAKENNUKSILLA, INFRASTRUKTUURILLA TAI HUONEKALUILLA

Kriteeri kattaa rakennukset, huonekalut, infrastruktuurin jne.

Maalaustöissä käytetään vähemmän ympäristölle haitallisia maaleja, joilla on ympäristömerkki.

Selvennys: Kun maalaat venesataman rakennuksia, käytä vain ympäristöystävällistä sisä- ja ulkomaalia. Maaleissa tulee ollamerkintä, kuten ympäristömerkki, EU-ympäristömerkki tai vastaava.

Venesataman uudisrakentamisen, remontin tai peruskorjauksen aikana yritys ottaa huomioon käytettyjen materiaalien ympäristön ja kestävyys.

Rakennuksessa jalostettu ostettu puu on kestävä, ja siinä hyödynnetään sertifioitua puuta, jonka kansalliset viranomaiset ovat hyväksyneet. Esimerkiksi TPAC (puutavaran hankinnan arviointikomitea) hyväksyi.

Muita toimenpiteitä voivat olla sadeveden puskurointi, vesien suojelu, luonnon monimuotoisuuden suojelu, ympäristöystävällisen liikkuvuuden edistäminen tai rakennusten päästöjen ja pilaantumislaitteiden vähentäminen tai rakennuksen käyttöä koskevat innovaatiot.

Kriteerissä 36 muotoillun kestävä hankintapolitiikan perusteella sataman johto asettaa vaatimuksia tavarantoimittajilleen. Sataman johto pyytää toimittajilta allekirjoitettua ilmoitusta kestävien tuotteiden ja palvelujen toimittamisesta.

Kestävän kehityksen sitoumus on asiakirja, joka sisältää sataman johdon vaatimukset toimittajille ja jossa toimittaja ilmoittaa olevansa sitoutunut tähän niihin.

TURVALLISUUS JA PALVELUT

30. SATAMASSA ON OLTAVA RIITTÄVÄT JA HYVIN MERKATUT HENGENPELASTUS-, ENSIAPU- JA PALONTORJUNTAVARUSTEET. LAITTEIDEN ON OLTAVA KANSALLISTEN VIRANOMAISTEN HYVÄKSYMIÄ

Kun käsitellään satamien hyviä turvallisuuskäytäntöjä, on arvokasta erottaa toisistaan eri toimijat ja erityyppiset toimet:

- Käyttäjät (veneilijät) vs. venesataman johto ja henkilökunta
- Ennaltaehkäisytoimenpiteet vs. pelastus- ja hätätoimenpiteet

Onnettomuuksien ehkäisy on ensiarvoisen tärkeää turvallisuuden kannalta. Onnettomuuksien ehkäisemiseksi sataman johdon ja henkilökunnan on varmistettava, että venesatamatilat huolletaan asianmukaisesti, että kansallista lainsäädäntöä noudatetaan ja että henkilöstö ja käyttäjät ovat hyvin perillä ja/tai koulutettu turvallisuuskysymyksistä. On erittäin suositeltavaa, että satamasta tehdään arviointi turvallisuuskysymysten tutkimiseksi, esimerkiksi veneiden sijoittelu suhteessa tulipalojen mahdolliseen leviämiseen jne.

Onnettomuuden sattuessa satamassa on oltava tarvittavat tekniset keinot tai välineet sen hoitamiseksi.

Hengenpelastuslaitteet

Sataman vesiturvallisuutta harkittaessa on noudatettava seuraavia yleisiä ohjeita:

- Veteen putoavan henkilön on kyettävä nousemaan vedestä
- Henkilön on kyettävä auttamaan tai pelastamaan hätäantynyttä henkilöä vedessä vaarantamatta omaa henkeään.

Satamassa tarvittaviin hengenpelastuslaitteisiin on vähintään sisällyttävä pelastusrenkaat ja tikkaat. Muita hengenpelastusvälineitä voisivat olla venekoukut, pelastusveneet, pelastusasemat jne. Kansallisen hengenpelastuselimen on hyväksyttävä hengenpelastusvälineet tai niiden on oltava x§ kansallisten tai kansainvälisten standardien mukaisia. Laitteiden on oltava saatavilla riittävässä määrin, helppo tunnistaa (hyvin merkitty) ja helposti saatavilla kaikkialta venesatamasta (enintään 200 metrin päässä mistä tahansa pisteestä). Laitteiden sijoittelussa on noudatettava kansallista lainsäädäntöä. Niiden on oltava käytettävissä 24 tuntia vuorokaudessa koko Blue Flag -kauden ajan ja hengenpelastuslaitteiden sijainti on ilmoitettava venesatamakartassa.

Jos riskinarviointia ei ole tehty, suositus on, että tikkaat ja julkiset hengenpelastusvälineet sijoitetaan (vähintään) 25–50 metrin välein mistä tahansa venesataman rantaviivasta katsottuna. Laitteiden on oltava saatavilla jokaisella laiturilla.

Lisäksi laite on merkittävä näkyvyyttä varten (punainen ja oranssi väri sekä heijastimet).

Palontorjuntalaitteet

Sataman sammutuslaitteissa on oltava ainakin sammuttimet, mutta niihin voi sisältyä myös vesiletkuja, palomattoja jne. Palontorjuntalaitteiden on oltava kansallisen palontorjuntayhdistyksen, -organisaation tai -viranomaisen hyväksymiä ja kansallisten ja kansainvälisten standardien mukaisia.

Laitteiden on oltava saatavilla riittävässä määrin, helppo tunnistaa (hyvin merkitty) ja helposti saatavilla kaikkialta venesatamasta (enintään 200 metrin päässä mistä tahansa pisteestä). Laitteiden sijoittelussa on myös noudatettava kansallista lainsäädäntöä. Niiden on oltava käytettävissä 24 tuntia vuorokaudessa koko Blue Flag -kauden ajan. Palontorjuntalaitteiden sijainti on ilmoitettava venesatamakartassa.

Sammuttimia on oltava myös tankkausasemilla, vaarallisten jätteiden varastojen läheisyydessä ja paikoissa, joissa tehdään korkean lämpötilan töitä.

Ohjesuositus on, että käsisammuttimet sijoitetaan 25-50 metrin välein tai 1 sammutin jokaista 15 laituripaikkaa kohti. Olisi myös suositeltavaa, että kiinteä vesihuolto (paloposti) on helposti saatavilla laiturin kannella. Kun päätetään sammuttimien koosta, tyypistä ja sijoittelusta, on otettava huomioon veneiden koko, ensisijaisesti käytetyn polttoaineen tyyppi sekä venesataman etäisyys vapaapalokunnasta tai palokunnasta.

Ensiapu

Ensiapulaitteiden on oltava venesatamassa, ja ne voivat sijaita venesatamatoimistossa tai muissa tiloissa (kaupat, ravintolat jne.). Ensiapulaitteiden ei välttämättä tarvitse olla saatavilla 24 tuntia vuorokaudessa, vaan niiden on oltava saatavilla kohtuullisina aikoina (esim. satamatoimiston aukioloajat). Ensiapuvälinelaatikon sisällön on oltava kansallisen lainsäädännön mukainen tai kansallisen tai kansainvälisen hengenpelastusyhdistyksen asettamien vaatimusten mukainen. Poikkeustapauksissa ensiapulaitteet voivat sijaita paikassa, joka on hyvin lähellä venesatamaa (alle 200 metrin päässä). Ensiapulaatikon sisältö on tarkistettava säännöllisesti ja tuotteet on vaihdettava tarvittaessa. Ensiapulaitteiden saatavuuden ja sijainnin on oltava hyvin selvästi merkitty ilmoitustaululle ja venesatamakartalle.

Muut

On suositeltavaa, että venesataman sisään- ja uloskäynti merkitään selvästi veneilijöille.

On suositeltavaa, että venesatama on hyvin valaistu yöllä.

Kuivatelakoiden ja varastoalueiden osalta on suositeltavaa sijoittaa veneet niin, että hälytysajoneuvot voivat liikkua rivien välillä, ja palontorjuntalaitteet sijoitetaan koko alueelle. Paikallisiin paloasiantuntijoihin on otettava yhteyttä saadakseen neuvoja.

31. PILAANTUMIS-, TULIPALO- TAI MUIDEN ONNETTOMUUKSIEN VARALTA ON LAADITTAVA PELASTUSSUUNNITELMAT

Onnettomuuden tai hätätilanteen sattuessa venesatamalla on oltava käytössään tarvittavat organisatoriset keinot tai pelastussuunnitelmat sen käsittelemiseksi.

Venesatamassa on oltava käytettävissään hätäsuunnitelma, jossa ilmoitetaan, mitä tehdä saastumisen, tulipalon tai muiden sataman turvallisuuteen vaikuttavien mahdollisten

onnettomuuksien varalta (esim. huoltoasemien turvallisuus, nostureiden lähellä jne.). Sataman henkilökunnalle on ilmoitettava pelastussuunnitelmasta.

Sataman valmiussuunnitelma voi olla satamalle ominainen, mutta se voi olla myös osa suurempaa satama-, kunta- tai maakuntahätäsuunnitelmaa. Asiaankuuluvat viranomaiset (paikallisviranomaiset, palokunta, Punainen Risti jne.) on hyväksyttävä hätäsuunnitelma.

Pelastussuunnitelmassa on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- Niiden henkilöiden yhteystiedot, joihin on otettava yhteyttä onnettomuuden sattuessa
- Hallintoyksiköiden ja muiden tarvittavien henkilöiden yhteystiedot
- Menettelyt ihmisten suojelemiseksi tai evakuoimiseksi venesatamassa tai sen läheisyydessä
- Julkisen varoituksen ja tiedotuksen menettely.

PERUSKRITEERI	PISTEKRITEERI
Kaikki alueet	

32. SATAMASSA ON OLTAVA ESILLÄ ONNETTUMUUKSIEN EHKÄISYYN LIITTYVÄT VAROTOIMET JA TIEDOT

Onnettomuuksien ehkäisy on ensiarvoisen tärkeää turvallisuuden kannalta. Useimmissa tapauksissa asianomaiset henkilöt olisivat voineet estää onnettomuudet. Näin ollen sataman käyttäjien turvallisuustiedot ja -koulutus ovat erittäin tärkeitä.

Yleistä tietoa turvatoimenpiteistä on julkaistava helposti saavutettavissa olevalla paikalla venesatamassa ja ilmoitustaululla. Varotoimiin on sisällyttävä vähintään seuraavat:

- Tiedot vaarallisten ja syttyvien jätteiden oikeasta varastoinnista
- Ohjeet bensiinisäiliöiden täyttämiseen tankkausasemalla
- Turvallisuusvaarojen merkit (esim. suojaamattomat laiturit)
- Avotulen tai ilotulitteiden kieltäminen venesatamassa (ellei satamassa ole määrättyä aluetta tai lupaa)
- Ohjeet pistorasian turvalliseen käyttöön venesatamassa
- Ei uintia venesatamassa
- Tiedot käytettävissä olevan yleisen puhelimen sijainnista, hengenpelastus-, palontorjunta- ja ensiapulaitteista
- Tietoa edellä mainittujen laitteiden käytöstä
- Yksityiskohtaiset tiedot siitä, miten voit varoittaa muita ihmisiä vaarallisesta tilanteesta
- Tietoa siitä, keneen ottaa yhteyttä saadakseen lisätietoja venesataman turvallisuudesta
- Tiedot asiaankuuluvista hätänumeroista (poliisi, palokunta, ambulanssi, satamapäällikkö)

Muita tietoja voivat olla:

- Ohjeet siitä, että lasten tulisi käyttää pelastusliivejä venesatamassa
- Tietoa ensiapu- ja hengenpelastuskursseista
- Ohjeet alkoholin kulutuksesta venesatamassa
- Tietoa yksittäisten veneiden tulipalojen estämisestä

33. SÄHKÖÄ JA VETTÄ ON SAATAVILLA LAITURIPAIKOISSA, ASENNUKET ON HYVÄKSYTTÄVÄ KANSALLISEN LAINSÄÄDÄNNÖN MUKAISESTI

Veneillä on oltava käytettävissä sähköä ja vettä. Tilojen on oltava käytettävissä enintään 25 metrin päässä laituri paikoista (lukuun ottamatta veneitä, jotka eivät käytä sähköä). Sähkön ja veden käytön edellytyksistä on oltava selkeää tietoa, mieluiten myös tiedot energian ja veden säästämisestä.

Kaikkien laitosten on oltava turvallisia ja kansallisen ja/tai kansainvälisen lainsäädännön mukaisia. Satama-alueella on oltava valaistus erityisesti turvallisuussyistä.

PERUSKRITEERI	PISTEKRITEERI
Kaikki alueet	

VAPAAEHTOINEN PISTEKRITEERI

34. LIIKUNTARAJOITTEISILLE TARKOITETTUA TILOJA TULEE OLLA KÄYTÖSSÄ

Satamassa olevien liikuntarajoitteisten tilojen tulisi (ainakin) sisältää:

- Liikuntarajoitteisten pääsy venesatamaan ja sen ympäristöön (mukaan lukien laiturit)
- Erityiset pysäköintitilat liikuntarajoitteisille
- Liikuntarajoitteisten pääsy saniteettitiloihin

Muita liikuntarajoitteisille tarkoitettuja tiloja venesatamassa voivat olla:

- Veneilytilat liikuntarajoitteisille
- Pääsy venesataman toimistoihin, kauppoihin ja ravintoloihin venesatamassa
- Pääsy venesatamatoimintaan

Kaikkien liikuntarajoitteisten henkilöiden pääsyn ja tilojen on oltava kaikkien kansallisten ja kansainvälisten määräysten ja standardien mukaisia. Käymälät on suunniteltava pyörätuolia ja muita liikuntarajoitteisia käyttäjiä varten.

35. SATAMASSA ON OLTAVA ESILLÄ KARTTA, JOSTA KÄY ILMI ERI TILOJEN SIJAINTI

Ilmoitustaululle on merkittävä venesatama-alueen kartta, josta käyvät ilmi kaikki tarvittavat palvelut ja tilat.

Kartassa on oltava seuraavat tilat:

- Vaarallisten jätteiden ja öljyjätteiden säiliöt
- Roska-astiat
- Kierrätettävän jätteen tilat
- WC-säiliön pumppaus- ja vastaanottotilat (jos tarjolla)
- Pilssiveden pumppaus- ja vastaanottolaitteet (jos tarjolla)
- Hengenpelastuslaitteet
- Palontorjuntalaitteet
- Ensiapulaitteet
- Yleinen puhelin (tarvittaessa)

- Saniteettitilat (wc: t, suihkut, pesutilat, juomatilat jne.)
- Tankkausasema (jos tarjolla)
- Veneen korjaus- ja pesutilat (jos tarjolla)
- Venesataman toimisto- tai klubitilo
- Tilat liikuntarajoitteisille (jos tarjolla)
- Nimetyt pysäköintialueet (jos tarjolla)
- Vierasveneille varatut venepaikat (jos tarjolla)
- Lähellä oleva julkinen liikenneyhteys (jos lähellä venesatamaa)
- Olet tässä -ilmaisimet
- Suuntamerkit

Kartalle voidaan ilmoittaa myös muita tiloja (kuten kauppiaita, ravintoloita jne.).

Eri tilat olisi mieluiten ilmoitettava kartalla helposti ymmärrettävillä kuvamerkeillä. Sataman kartografiset koordinaatit on esitettävä selvästi näkyvässä paikassa.

VEDEN LAATU

36. SATAMASSA OLEVAN VEDEN ON OLTAVA SILMÄMÄÄRÄISESTI PUHDASTA ILMAN MERKKEJÄ SAASTEISTA, KUTEN ÖLJYSTÄ, ROSKAANTUMISESTA, JÄTEVEDESTÄ TAI MUUSTA PILAANTUMISESTA

Jotta venesatama täyttäisi korkeat ympäristöstandardit, on erittäin tärkeää, että venesatama ja venesatamavesi ovat visuaalisesti puhtaita. Venesataman vesi ei saa sisältää öljypisteitä, roskia (pulloja, tölkejä, muovia jne.), jätevettä tai muita havaittavia merkkejä saastumisesta. Vedestä ei saa tulla epäluonnollisia hajuja.

Luonnolliset tapahtumat, kuten levien rappeutuminen, simpukoiden kutu jne., voivat aiheuttaa saastumisen esiintymisen vedessä ilman, että näin todella on. Tällöin tiedot luonnonilmiöistä on annettava ilmoitustaululla.

YRITYSVASTUU

VAPAAEHTOINEN KRITÉERI

37. SATAMAN HALLINNOLLA ON YRITYSTEN YHTEISKUNTAVASTUUTA KOSKEVA VASTUULLISUUSUUNNITELMA, JOKA KATTAA IHMISOIKEUDET, TYÖVOIMAN TASA-ARVOISEN KOHTELUN, YMPÄRISTÖKASVATUKSEN SEKÄ KORRUPTION TORJUNNAN.

Sataman johto on laatinut yritysten ympäristö- ja yhteiskuntavastuuta (Corporate social responsibility) koskevan suunnitelman.

Sataman johdolla on yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva suunnitelma, jossa se määrittelee tavoitteensa kestävän kehityksen ja yhteiskuntavastuun suhteen. Suunnitelman on oltava näkyvästi esillä ja se osoittaa, että kestävä kehitys ja ympäristö- ja yhteiskuntavastuu ovat olennainen osa sen liiketoimintaa.

Suunnitelmassa kiinnitetään huomiota ainakin seuraaviin asioihin:

- yleiset tavoitteet kestävän kehityksen suhteen, sekä liiketoiminnan taloudelliset, ekologiset ja sosiaaliset vaikutukset
- että suunnitelman toteutus on yrityksen toimintaperiaatteiden ja menettelyjen mukaisia,
- yleiset käytännöt koskien yhtiön CSR suunnitelman täytäntöönpanoa lakisääteisten vaatimusten, henkilöstön koulutuksen sekä ympäristövaikutusten seurannan osalta.

Venesatama kehittää suunnitelman seuraaviksi kolmeksi vuodeksi

Kestävän kehityksen ohjelma osoittaa kolmen vuoden ajan, mitä ympäristön kestävyttä koskevia toimia toteutetaan energian, veden ja jätteen kulutuksen vähentämiseksi kyseisenä aikana. Suunnitelmaan sisältyy myös hankinnat, kuljetusten hallinta, paikallisyhteisön osallistaminen jne. Kansainväliset Blue Flag -kriteerit voivat toimia suunnitelman pohjana.

Jokainen työntekijä voi vaikuttaa yrityksen ympäristö- ja yhteiskuntavastuuseen

Jokaisella työntekijällä on mahdollisuus vaikuttaa yritysten ympäristö- ja yhteiskuntavastuuseen ja kestävytyteen. Käytössä voi olla esim. "ehdotuslaatikko", johon henkilökunta voi jättää ideoitaan kestävytyden lisäämiseksi venesatamassa.

SOSIAALINEN JA YHTEISÖN OSALLISTUMINEN

VAPAAEHTOINEN KRITEERI

38. SATAMAN HOITO TOTEUTTAA VÄHINTÄÄN KAKSI TOIMENPIDETTÄ EDISTÄÄKSEEN KESTÄVIÄ SUHTEITA LÄHIALUEEN TOIMIJOIDEN KANSSA JA VAHVISTAAKSEEN SOSIAALISTA SITOUUMUSTAAN PAREMMIN

Esimerkiksi sataman johto:

- edistää asukkaiden ja sidosryhmien hyviä suhteita ja työskentelee pitkäaikaisessa yhteistyössä heidän kanssaan (ilmaiset tilat, maksuttomien tapahtumien järjestäminen, vuotuinen lahjoitus mahdollisten haittojen korvaamiseksi)
- pyrkii piristämään paikallista taloutta
- muiden paikallisten järjestöjen, kuten paikallisten yhdistysten ja luontojärjestöjen tukeminen
- on aktiivisesti mukana hyväntekeväisyys- tai konservointiorganisaatiossa
- tarjoaa ilmaisia viestintäalustoja hyväntekeväisyyteen
- jakaa kestäviä lahjoja ja/tai myyntituotteita
- sponsoroi sosiaalista tai yhteisöllistä organisaatiota; suoraan tai välillisesti, aineellisesti tai aineettomasti tai on sitoutunut sosiaaliseen hyväntekeväisyyteen
- osallistuu aktiivisesti hyväntekeväisyystyöhön

LIITTEET

LIITE A: OHJEET YMPÄRISTÖSUUNNITELMIEN LAATIMISEEN [ARVIOINTIPERUSTE 9]

Blue Flag -ohjelmaan osallistuvat venesatamat ovat kooltaan ja kapasiteetiltaan erilaisia. Arviointiperusteen 9 noudattaminen voi näin ollen tapahtua kahdella tavalla: joko a) Ympäristöpäiväkirjassa vaaditun suunnittelun ja tuloksellisuuden/täytäntöönpanon avulla tai b) asianmukaisen ympäristöjärjestelmän avulla.

a) ”Ympäristölokikirja”

Ympäristölokikirjassa luetellaan Blue Flag -venesataman ympäristötavoitteet. Sataman johto voi valita sataman tärkeimmät tavoitteet, mutta sen ei tarvitse rajoittua niihin. On suositeltavaa, että näistä tavoitteista keskustellaan kansallisen ohjelmajohtajan kanssa. Olennaista on jatkuva parantaminen. Venesataman on siksi asetettava uusia ja haastavampia tavoitteita joka vuosi.

Tulevan kauden hakulomakkeessa sataman on annettava tietoa tavoitteista, jotka venesatama aikoo saavuttaa. Samassa hakulomakkeessa sataman tulisi myös raportoida edellisellä kaudella saavutetuista tavoitteista lähettämällä ajantasainen ympäristöpäiväkirja. Venesatama voi muuttaa tavoitetta kauden aikana, mutta siihen pitää olla hyvä syy ja se on merkittävä ympäristölokikirjaan. On suositeltavaa, että venesatama ottaa yhteyttä kansalliseen ohjelmajohtajaan ennen tavoitteen muuttamista. Poikkeustapauksissa, jos satama ei ole saavuttanut tavoitettaan ja antaa kohtuullisen selityksen tälle, kansallinen tuomaristo voi päättää erivapaudesta. Venesataman ei edellytetä täyttävän tavoitteita Blue Flag -kauden aikana; pikemminkin on suositeltavaa tehdä parannuksia ennen kautta.

Alla joitain esimerkkejä FEE:ltä asiaankuuluville tavoitteille:

TAVOITE	KUVAUS	LISÄTIETOJA
1	Sähkö	
1a	Vaihda energiaa paljon kuluttavat lamput	Ota käyttöön energiansäästölamput
1b	Valaistuksen hallinta venesatamassa	Aseta automaattiset valokytkimet paikoilleen.
1c	Vanhojen laitteiden vaihtaminen	Jääkaappi, pakastin, pesukone jne.
1d	Aurinkolämpökeräin	Veden lämmittäminen
1e	Laiturin sähkövirran rajausta 4 ampeeriin	Vierailijat eivät voi sitten käyttää sähkölämmittimiä
1f	Sataman lämpöeristyksen yleinen tutkimus	
2	Vesi	
2a	Vettä säästävien laitteiden asennus, kuten suihkupäät, vakiopaineventtiili	
2b	Vettä säästävien hanojen asennus	

2c	WC:n, suihkujen, hanojen jne. vaihto	Käymälät, joissa käytetään vähemmän huuhteluvettä, ja/tai wc:t, joissa on kahdenlaisia huuhteluja (3 / 6 litraa)
2d	LVI-järjestelmän tarkastus	Jäteputket, vesiputket jne.
2E	Hanojen ja suihkujen painikkeet	
2f	Tietoa veden säästämisestä	
2g	Käymäläjätteen vastaanottotilan asennus	

3	Ympäristöystävällisten tuotteiden käyttö	
3a	Ympäristöystävällisiä maalit jne.	
3b	Ympäristöystävällisen pesuaineen käyttö	

4	Jäte	
4a	"Kierrätuspussien" tekeminen	Veneenomistajille, jotka tekevät lyhyitä matkoja ja palaavat venesatamaan, venesatama voi tarjota jättesäkkejä jätteiden keräämiseksi merellä ollessaan.
4b	Roskan keräys hoito ja minimointi	Orgaanisen jätteen (kompostin) ja epäorgaanisen ja myrkyllisen jätteen erottaminen toisistaan. Lisäastioiden perustaminen kotitalousjätteen lajittelua varten
4c	Kompostin asentaminen/tekeminen	

Ympäristölokikirja voi näyttää tältä:

Blue Flagin venesataman ympäristölokikirja

Venesataman nimi:	Puiston venesatama
Vastuuhenkilön nimi:	Brian Jones
Vuosi:	2004

Aktiveetti	Päivämäärä	Tavoite	Kuvaus	Henkilöt, joita asia koskee	Dokumentaatio
Tavoite	15-01-04	1a	Siirtyminen energiaa säästäviin lamppuihin kaikkialla venesatamassa.	Brian Jones Peter Smith	
Tavoite	15-01-04	2a	Vaihto vettä säästäviin	Brian Jones Peter Smith	

			suihkunpäihin.		
Toiminta	15-05-04	1a	Toimiston, wc:n ja klubin lamput vaihdettiin. Ulkona olevat lamput vaihdetaan kauden aikana.	Brian Jones	Kopio laskuista ja valokuvista.
Toiminta	30-05-04	2a	Suihkunpää vaihdettiin, ja samalla vaihdoimme vettä säästäviin hanoihin (2b).	Brian Jones	Kopio laskuista ja valokuvista.
Toiminta	25-06-04	1a	Ulkona olevat lamput vaihdettiin.	Brian Jones	Kopio laskuista ja valokuvista.

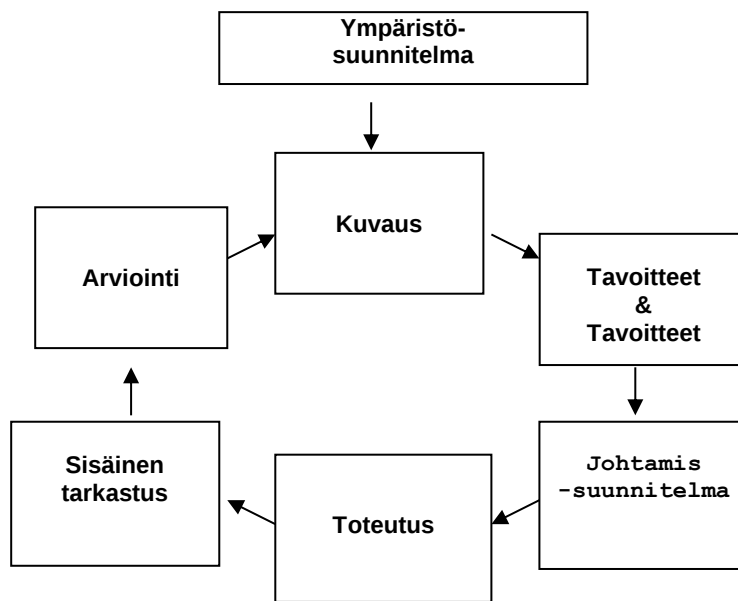
Saavutetut tavoitteet	01-12-04	1a 2a	Saatu Saatu		
------------------------------	----------	----------	----------------	--	--

Lisähuomautuksia
Odotamme, että vedenkulutuksessa saavutetaan säästöjä vuonna 2004.

b) Ympäristöjärjestelmä

Jos satama päättää varmistaa vaatimustenmukaisuuden ympäristöjärjestelmän avulla, se voidaan joko sertifioida virallisten järjestelmien (ISO 14001 tai EMAS-sertifiointijärjestelmä) avulla tai satama voi valita rinnakkaisen ympäristöjärjestelmän tässä kuvatulla tavalla. On aina mahdollista ja suositeltavaa ottaa yhteyttä kansalliseen ohjelmajohtajaan saadaksesi lisätietoja ympäristöjärjestelmistä.

Ympäristöjärjestelmä on prosessi, joka voidaan toistaa. Prosessi näyttää seuraavalta:

Ympäristösuunnitelmassa käsitellään sitä, miten satama voi vähentää toiminnastaan aiheutuvaa ympäristökuormitusta, ja sen pitäisi innostaa käyttäjiä ja muita sidosryhmiä aktiivisesti ympäristönsuojeluun. Sataman on itse priorisoitava työ ja tavoitteet aktiviteettien ja toiveiden kanssa. On kuitenkin joitakin suositeltuja alueita (veden, jätteen ja energian kulutus, terveys- ja turvallisuuskysymykset sekä ympäristöystävällisten tuotteiden käyttö), joihin on puututtava.

Kartoitus on tärkeä lähtökohta ympäristötyön jatkosuunnittelulle ja -arvioinnille. Sataman todellinen ympäristökuormitus on tiedettävä. Voi olla hyödyllistä erottaa ympäristökuormat venesatamasta ja venesatamaan tulevista veneistä (mukaan lukien vierasveneet).

Ympäristökuormitusta arvioitaessa on tärkeää olla järjestelmällinen ja avoin, jotta aiempien vuosien saavutukset voidaan helposti tunnistaa. Sataman ympäristötekijöiden määrä on rajallinen ja useimmat käyttäjät voivat tunnistaa sen tärkeimmät tekijät. Yleiskatsauksen laatimisessa voidaan käyttää seuraavia vaiheita:

- Laadi yleiskatsaus venesatamaan ja sen lähiympäristöön ja kuvittele näkymätön raja venesataman ympärille.
- Yritä määrittää ympäristökuormat (energia, vesi, materiaalit, jätteet jne.), jotka saapuvat sataman alueelle.
- Tee sataman fyysinen tutkimus, jossa kaikki havaitut ympäristöolosuhteet havaitaan (Mitä ympäristökuormia esiintyy? Missä vaikutuksia voidaan havaita? Mikä on syy vaikutuksiin?).

Hyvin dokumentoidulla katsauksella sataman ympäristöolosuhteista voidaan käsitellä yksittäisiä olosuhteita. On tärkeää tunnistaa sataman tärkeimmät ympäristökuormat ja määrittää kohtuullinen yksityiskohtataso. Sataman arvioinnissa voi olla hyvä käyttää ennalta määriteltyjä järjestelmiä sen varmistamiseksi, että kaikki asiaan liittyvät kysymykset otetaan huomioon, että ne ovat järjestelmällisiä ja että niiden on seurattava vuosien varrella tapahtuneita muutoksia ja parannuksia. Voi olla hyödyllistä, että meillä on kaksi erilaista järjestelmää, yksi venesatamaan (venesataman perustoiminta) ja yksi käyttäjille (veneilijät).

Kun hoitosuunnitelma laaditaan ensimmäistä kertaa, aina kun se on mahdollista, siihen olisi sisällytettävä viime vuosien tärkeimmät ympäristöparannukset (energiansäästö- tai vedensäästöjärjestelyt jne.). Näitä parannuksia koskevat tiedot voivat antaa viitteitä uusista parannuskohteista.

Tavoitteet: Kun ympäristökuormitusta koskevat tiedot on saatu selville, on aika pohtia niihin liittyviä toimia ja määrittää kuhunkin liittyvät tavoitteet. Toisin sanoen on tehtävä päätöksiä siitä, muutetaanko havaittuja olosuhteita. Tämän jälkeen on tehtävä päätöksiä tavoitteista, hyväksyttävien päästöjen raja, jätteenkäsittely, energiankulutus jne. Tavoitteista päätettäessä on tärkeää ottaa huomioon sataman yleinen ympäristösuunnitelma.

Hoitosuunnitelma: Kun ympäristösuunnitelma ja tavoitteet ovat voimassa, on aika päättää tulevan vuoden käsiteltävistä aloista (joilla on selkeät painopisteet). On tehtävä priorisointia ja päätettävä mitä tehdään. Prosessissa on otettava huomioon merkitys, vaikutusten taso ja ympäristökuormien laajuus. Priorisoinnissa on otettava huomioon seuraavat seikat:

- Vaikutus (Mikä on vaikutus, joka päätetyillä toimenpiteillä voidaan odottaa?)
- Talous (Mitä se maksaa? Mitä säästöjä voidaan odottaa? Onko olemassa ulkoisia tapoja rahoittaa toimia?)
- Ympäristötietoisuus (Mitä vaikutuksia toimilla on?)
- Työterveys (Onko toimista hyötyä työterveydelle?)

Kun on päätetty, mitä tehdään, on aika päättää, miten se tehdään ja mihin määräaikaan mennessä. Virallisen työohjelman laatiminen voi olla hyödyllistä.

Suunnitelman toteuttaminen voi edellyttää vierailijoiden ja venesataman johdon käyttäytymisen muutosta, käytännesääntöjen muuttamista ja uusien ohjeiden laatimista. On tärkeää tiedottaa kaikille hoitosuunnitelmasta ja siitä, mitä kaikilta vaaditaan.

Tarkastuskäynti on keino tarkistaa, onko suunnitelmat toteutuneet. Sisäisen tarkastuskäynnin olisi sen vuoksi sisällettävä:

- Tarkista, että tavoitteet saavutetaan
- Tarkista, saavutetaanko odotetut vaikutukset
- Tutki mahdollisten ristiriitojen syy ja laajuus
- Huomaa mahdolliset odottamattomat vaikutukset
- Kirjoita muistiin havainnot sisäisellä tarkastuskäynnillä

Arviointi olisi julkaistava kerran vuodessa ympäristöasioiden hallintaprosessin välineenä, mutta myös parannusten edistämiseksi ulkoisesti. Arviointi voi sisältää seuraavat:

- Kuvaus tärkeimmistä ympäristökuormista
- Aiemmat ympäristöparannukset (ensimmäinen vuosi: aiemmin tehdyt aloitteet, toinen vuosi: hoitosuunnitelman seuranta)
- Ympäristöpolitiikka ja -tavoitteet
- Ympäristöhoitosuunnitelma

Prosessin jatkaminen: Kun prosessi on käyty läpi ensimmäisenä vuonna, vaikutus voidaan arvioida ja prosessi alkaa uudelleen (korkeammalla tasolla kuin edellisenä vuonna). Tärkeimmät ympäristökuormat määritetään jälleen. Hoitosuunnitelmaa on tarkasteltava uudelleen ja havaittuja vaikutuksia on verrattava odotettuihin vaikutuksiin. Ympäristöpolitiikkaa olisi myös arvioitava, jotta

voidaan pohtia, tarvitaanko muutoksia. Sitten päätetään seuraavan vuoden tavoitteista ja hoitosuunnitelmasta. Työhön voi sisältyä asioita, joita ei ole vielä ratkaistu edellisestä vuodesta.

LIITE B: GREEN KEY:N MUSTALLA LISTALLA OLEVAT PUHDISTUSAINEEET.

FEE ja Green Key

Green Key -vastuullisuusohjelman tuotteiden musta lista.

Mustan listan on laatinut konsulttijärjestö Ecoconso.

Tämä luettelo kattaa monikäyttö- ja sanitaatiotuotteet (tyypilliset puhdistusaineet). Puhdistusta varten millä tahansa erityistuotteita tarvitsevilla alalla on tarkistettava, noudatetaanko kansallista lainsäädäntöä.

Pinta-aktiiviset aineet:

Pinta-aktiiviset aineet, jotka eivät ole helposti biohajoavia aerobisissa olosuhteissa.

Pinta-aktiiviset aineet, jotka eivät ole biohajoavia anaerobisissa olosuhteissa ja jotka on luokiteltu H400/R50:een (erittäin myrkyllistä vesieliöille), alkyylifenoleksylaatteihin (APEOt), onkyylifenolietoksyylaatteihin (NPEOt) ja johdannaisiin.

Kvaternaariset ammoniumyhdisteet, jotka eivät ole helposti biohajoavia.

Eristämis- tai palonestoaineet:

EDTA (etyleenidiamiinitetrasetaatti) ja sen suolat, fosfaatit.

Happoja:

Fosforihappo, suolahappo, rikkihappo.

Perustaa:

Ammoniumhydroksidi.

Liuottimia:

Pesuaineet, joissa on enemmän kuin 6 painoprosenttia VOC-yhdisteitä ja joiden kiehumispiste on alle 150 °C.

Kloori:

Reaktiiviset kloroyhdisteet (kuten natriumhypokloridi).

Konservaattorit:

Formaldehydi.

Muihin tarkoituksiin kuin säilytykseen lisätyt antimikrobiset aineet tai desinfiointiaineet.

Biokertyvät säilöntäaineet, jotka on luokiteltu numeroihin H410, H411, R50/53 tai R51/53. Säilöntäaineita ei pidetä biokertyvinä, jos BCF<100 (biokertyvyyskerroin) tai logKow < 3 (log oktanoli/vesi-jakaantumiskerroin).